

РЕШЕНИЕ

№ 149

гр. Севлиево, 16.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СЕВЛИЕВО в публично заседание на двадесети юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Биляна Д. Коева

при участието на секретаря Ивелина Ат. Цонева
като разглежда докладваното от Биляна Д. Коева Гражданско дело № 20224230101067 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК и сл. и е образувано по подадена от „Изи финанс“ ЕООД, искова молба против М. С. С., с която са предявени обективно кумулативно съединени искиви претенции с правно основание чл. 240, ал.1 и ал.2 ЗЗД, вр. с чл. 79, ал.1 ЗЗД, вр. чл. 9 ЗПК, вр. чл. 6 ЗПФУР и чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ, вр. чл. 79 ЗЗД с искане да се постанови решение, с което да се признае за установено между страните, че ответникът дължи на ищцовото дружество сумите, както следва: **750 лв.** – неплатена главница по Договор за кредит № 365788/16.12.2021г., както и сумата от **86,64 лв.** – договорна лихва за периода 16.12.2021г. - 14.06.2022г. и сумата от **14, 58 лв.** – лихва за забава за периода от 14.06.2022 - 22.08.2022 г., ведно със законната лихва от депозирането на заявлението по чл. 410 ГПК - 25.08.2022 г. до окончателното плащане , за които вземания е издадена заповед за изпълнение на парично задължение от 25.08.2022 г. по ч.гр.д. № 909/2022 г. по описа на РС - Севлиево.

Ищцовото дружество извежда съдебно предявените си права при твърдения, че на 16.12.2021 г. между страните е сключен договор за кредит от разстояние № 365788, като договорът е сключен чрез електронна платформа и последващо потвърждение в телефонен разговор. По силата на договора на ответника е отпусната сумата от 750лв., дължима на 6 ежемесечни вноски – по 125 лв. за периода 15.01.2022 г.-14.06.2022 г. Поддържа, че няма погасени вноски и цялото задължение е падежирало преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение. В заключение се прави искане да се постанови решение, с което да бъде признато за установено, че ответникът дължи на ищцовото дружество претендираните суми. Претендират се и разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът М. С. С., поставен под ограничено запрещение, действащ със съгласието на своя баща С. Х. С., чрез адв. К. е подал отговор на исковата молба. Твърди, че към момента на сключване на договора, ответникът не е бил в състояние да разбира смисъла и значението на този договор и да ръководи постъпките си, като причина за това е, че ответникът страда от биполярно афективно разстройство от 2022 г., като първоначално е бил с диагноза параноидна шизофрения. Поради изложеното прави възражение за унищожаемост на процесния договор на основание чл. 31, ал. 1 ЗЗД и моли съда да отхвърли исковете. Претендира разноски.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл. 235, ал.2 от ГПК, приема за установено от фактическа страна следното:

Въз основа на заявление от 24.08.2022 г., подадено от "Изи Финанс" ЕООД е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК по гр.д. № 909/2022 г. по описа на Районен съд Севлиево, с която е разпоредено на М. С. С. да заплати на заявителя следните суми: 750 лв. – главница, 86, 64 лв. договорна лихва за периода от 16.12.2021 г. до 14.06.2022 г., 14,58 лв. – мораторна лихва от 14.06.2022 г. до 22.08.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата от подаване на заявлението – 25.08.2022 г. до окончателното плащане, както и направените по делото разноски. В срока по чл. 414, ал.2 от ГПК длъжникът е депозирал възражение срещу заповедта, поради което съдът указал на заявителя, че може да предяви иск относно вземането си в едномесечен срок, като довнесе дължимата държавна такса. Съобщението за така постановения съдебен акт било надлежно връчено на заявителя, като настоящите искове са предявени в указания срок.

Не е спорно между страните, а и от представения по делото договор се установява, че на 16.12.2021 г. между „Изи Финанс“ ЕООД и ответника М. С. С. е сключен Договор за предоставяне на кредит от разстояние № 365788, по силата на който ищцовото дружество е предоставило кредит на ответника в размер на 750 лв., преведени по сметка на последния. Ответникът е поел задължение да върне заемната сума на 6 месечни вноски, всяка от които в размер на 125 лв. за периода 15.01.2022 г. – 14.06.2022 г. Съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3 от сключения договор годишният лихвен процент е фиксиран в размер на 40,15 %.

Между страните не е спорно, че не е постъпвало плащане от страна на ответника.

По делото е представено Удостоверение с изх. № РД-05-06.16 (2) от 17.08.2022 г., съгласно което лицето С. Х. С. е определено за попечител на поставения под ограничено запрещение М. С. С. съгласно Решение № 125 от 11.07.2022 г., постановено по гр.д. № 163/2022 г. по описа на Окръжен съд – Габрово и протоколно решение № 01-П/2022 от 17.08.2022 г. на Органа по настойничество и по

попечителство при Община Севлиево.

По делото е представено и прието Експертно решение ТЕЛК № 91035 от 23.09.2022 г., съгласно което лицето М. С. С. с 80% ТНР с водеща диагноза „биполярно афективно разстройство, сегашен епизод – маниен без психотични симптоми“.

По делото е представена епикриза от Държавна психиатрична болница – Севлиево на М. С. С., съгласно която лицето е постъпило на 16.09.2022 г. и изписано на 05.10.2022 г. в лечебното заведение с окончателна диагноза: БАР – сегашен епизод маниен без психотични симптоми. Психични и поведенчески разстройства вследствие употреба на алкохол.

Във връзка с направеното възражение за унищожаемост на договора за заем са е приети заключение на комплексна съдебно-психиатрична и психологична експертиза, заключение на съдебно-техническа /компютърна/ експертиза, заключение на допълнителна комплексна съдебно-психиатрична и психологична експертиза.

От приетото по делото заключение на основната комплексна съдебно-психиатрична и съдебно-психологична експертиза се установява, че М. С. С. страда от биполярно афективно разстройство. Психично и поведенческо разстройство вследствие употреба на алкохол. Синдром на зависимост. Към 16.12.2021 г. при освидетелствания е разгърната манийна фаза на психозата. Вещите лица са посочили, че катамнезното проследяване показва хронично протичане на заболяването – периодични обостряния, с превалиране на манийните афективни епизоди, следвани от непродължителни, скъсяващи се светли периоди и депресивни фази. Посочва се, че поради зависимостта си към алкохола и отслабените волеви задръжки възобновява приема, а това води до задълбочаване на болестната симптоматика, въпреки съхранените интелектуални възможности, честите декомпенсации на заболяването нарушават критичността на лицето и действията му са доминирани от болестни афективни подбуди. В заключение вещите лица са посочили, че М. С. към 16.12.2021 г. и към настоящия момент страда от душевна болест – биполярно афективно разстройство и не притежава психична годност да се грижи пълноценно за своите работи, да разбира своите и на близките си интереси и да ги защитава.

По делото е допусната и приета съдебно-техническа /компютърна/ експертиза, по която вещото лице е посочило техническите стъпки и последователност на извършените действия при кандидатстване за кредит в страницата на minizaem.bg.

По делото е приета и допълнителна комплексна съдебно-психиатрична и съдебно-психологична експертиза, по която вещите лица, въз основа на заключението на вещото лице по съдебно-техническата експертиза са посочили, че освидетелствания може да борава с телефон/компютър, да следва поредица от стъпки, да попълва графи и да изписва данните си. Посочено е, че въпреки съхранените интелектуални

възможности, действията и подбудите на лицето са доминирани от болестни афективни подбуди, като поради мисловната си недооценъчност, изводима не от нисък интелект, а от болестно променен афект, лицето трудно се ориентира в сложни социални ситуации.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Предмет на делото предявени по реда на чл. 422 ГПК обективно кумулативно съединени установителни искиви претенции с правно основание чл. 240, ал.1 и ал. 2 ЗЗД, вр. с чл. 79, ал.1 ЗЗД, вр. чл. 9 ЗПК, вр. чл. 6 ЗПФУР.

Съгласно правилата за разпределяне на доказателствената тежест, предвидени в чл. 154, ал.1 от ГПК, ищецът е следвало да установи при условията на пълно и главно доказване, че между страните е сключен валиден договор за предоставяне кредит от разстояние, неговото съдържание, че този кредит е усвоен, че е настъпил падежа на отпуснатия кредит, като ответникът следва да установи, правоизключващото си възражение, а именно, че към момента на сключване на процесния договор е била налице невъзможност да разбира или да ръководи действията си по причини, дължащи се на ментални и психични проблеми.

Както беше посочено, между страните не е спорно, а и се установява от представените по делото писмени доказателства, че договорът за кредит от разстояние е бил сключен и сумата е усвоена от ответника, както и че по него не са постъпвали погашения.

По отношение направеното правоизключващо възражение на ответника за унищожаемост на процесния договор:

Съгласно разпоредбата на чл. 31, ал.1 от Закона за задълженията и договорите, унищожаем е договорът, сключен от дееспособно лице, ако то при сключването му не е могло да разбира или да ръководи действията си.

Съгласно приетото в мотивите на Тълкувателно решение № 5 от 30.05.2020 г. постановено по т.д. № 5 от 2020 г. на ОСГТК на ВКС, в случаите на чл. 31, ал. 1 ЗЗД може да е налице невъзможност да се разбират или да се ръководят действията по причини, дължащи се на ментални и психични проблеми, когато лицето формално се води дееспособно, т.е. не е поставено под запрещение. Необходимо е това състояние да е било налице към момента на извършване на сделката. Опорочаващият факт на волеизявлението в хипотезата на чл.31, ал. 1 ЗЗД се състои в това, че е извършено при разстроено съзнание. Без значение е продължителността на това състояние. Невъзможността на лицето да разбира или да ръководи действията си може да се дължи на различни причини, както временни - алкохолно опиянение, въздействие на наркотици, интоксикация и др., така и трайни. В законовата разпоредба липсва разграничаване на конкретните причини според вида и степента, в която те засягат

възможностите на лицето да действа разумно. Поради това, на основание чл.31, ал.1 ЗЗД са унищожавани и договорите, сключени от дееспособни лица в състояние на тР. неспособност да разбират или да ръководят действията си и когато тяхното състояние обективно е обуславяло поставянето им под запрещение, като се има предвид, че правните последици от поставянето под запрещение настъпват за в бъдеще.

От приетите по делото и неоспорени заключения на вещите лица по допуснатите комплексна съдебно-психиатрична и съдебно-психологична експертиза и допълнителна такава, които съдът кредитира като изчерпателни и изготвени с необходимата компетентност, се установява, че към 16.12.2021 г., ответникът – М. С. С. не е бил в състояние да разбира и ръководи действията си. В проведеното на 30.01.2023 г. о.с.з. вещите лица потвърждават, че към момента на подписване на договора, ответникът е бил в поредна манийна фаза на заболяването си, като макар и с граничен вариант на интелигентност и възможност да борави с технически средства, мотивът на действията му е психотичен. Вещите лица са съобrazили и заключението на вещото лице по допуснатата съдебно-техническа /компютърна/ експертиза, което съдът кредитира като пълно и компетентно изготвено. Посочили са, че ответникът е могъл лично да извърши посочените технически стъпки, но действията му са доминирани и мотивирани от болестни афективни подбуди. Вещите лица посочват, че при ответника почти липсват светли моменти, което определя състоянието му като трайно.

С оглед гореизложеното, съдът намира, че от събраните по делото доказателства при условията на пълно и главно доказване се установява, че М. С. С., към момента на сключване на договора – 16.12.2021 г., не е разбирал и не е можел да ръководи действията си. В този смисъл, направеното възражение по чл. 31, ал. 1 ЗЗД се явява основателно и сключеният между страните договор е унищожаван.

Предвид на изложеното, за ищецът не съществува правото да претендира заплащане на исковите суми на договорно основание. Следва да се отбележи, че в настоящия случай неприложима се явява разпоредбата на чл. 23 ЗПК, съгласно която, когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита. Логическото и систематическо тълкуване на посочената разпоредба дава основание да се приеме, че същата е приложима само в специалните хипотези уредени в глава шеста от ЗПК, а именно при недействителност на договора за кредит, поради наличие на неравноправни клаузи и противоречие с императивни правила на ЗПК.

В настоящия случай приложение намират правилата на ЗЗД, доколкото се установи, че сключеният между страните договор е унищожаван на основание чл. 31, ал. 1 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 34 ЗЗД, когато договорът бъде признат за нищожен или бъде унищожен, всяка от страните трябва да върне на другата страна всичко, което

е получила от нея. Това е самостоятелно субективно право, което се упражнява с отделен иск. Определение № 650 от 11.12.2012 г. на ВКС по ч. гр. д. № 402/2012 г., I г. о., ГК

Разпоредбите на чл. 23 ЗПК и чл. 34 ЗЗД не следва да бъдат приравнявани като последици, тъй като целта на закрилата, която ЗПК дава на потребителя, не е отричането с обратна сила на договарянето в цялост, а само изключване обвързаността на потребителя с породени от такова договаряне задължения, накърняващи баланса на интересите на насрещните страни, поради което законодателят урежда специални последици за потребителя като ограничава задълженията по тази сделка до връщане на чистата стойност на кредита. Определение № 50056 от 30.01.2023 г. на ВКС по т. д. № 632/2022 г., I т. о.

Съобразно изложеното, в настоящото производство по реда на чл. 422 ГПК, с предмет суми по договор за кредит, съдът не може да постанови реституция по смисъла на чл. 34 ЗЗД и предявените иски подлежат на отхвърляне.

По разноските:

Съгласно разпоредбата на чл. 78, ал.3 от ГПК ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника направените по делото разноски в размер на 1400 лева, от които 600 лева – възнаграждения за вещи лица и сумата от 800 лева – платено адвокатско възнаграждение, съгласно представените по делото договори за правна защита и съдействие /л. 52 и л. 177 от делото/.

Воден от горното, Районен съд Севлиево

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от **"ИЗИ ФИНАНС" ЕООД, ЕИК 201196810**, със седалище и адрес на управление гр. София – 1408, р-н Триадица, ж.к. „Иван Вазов“, ул. „Балша“ № 17, ап. 1 иски по реда на чл. 422, с правно основание чл. 240, ал.1 и ал.2 ЗЗД, вр. с чл. 79, ал.1 ЗЗД, вр. чл. 9 ЗПК, вр. чл. 6 ЗПФУР против **М. С. С. ЕГН *******, с адрес: гр. Севлиево, ул. "****" № 25, поставен под ограничено запрещение и действащ със съгласието на попечителя си **С. Х. С. ЕГН ******* за признаване за установено, че ответникът дължи да заплати на "ИЗИ ФИНАНС" ЕООД следните суми: **750 лв.** – неплатена главница по Договор за кредит № 365788/16.12.2021г., както и сумата от **86,64 лв.** – договорна лихва за периода 16.12.2021г. - 14.06.2022г. и сумата от **14, 58 лв.** – лихва за забава за периода от 14.06.2022 - 22.08.2022 г., ведно със законната лихва от депозирането на заявлението по чл. 410 ГПК - 25.08.2022 г. до окончателното плащане , за които вземания е издадена заповед за изпълнение на парично задължение от 25.08.2022 г. по ч.гр.д. № 909/2022 г. по описа на РС - Севлиево като неоснователен.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал.3 от ГПК **"ИЗИ ФИНАНС" ЕООД, ЕИК 201196810** да заплати на **М. С. С. ЕГН *******, поставен под ограничено запрещение и действащ със съгласието на попечителя си **С. Х. С. ЕГН ******* сумата от **1400 (хиляда и четиристотин) лева**, представляващи направени по делото разноси.

Решението може да се обжалва пред Окръжен съд – Габрово в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Севлиево: _____